

Razem w roku:

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumologii i Alergologii	30				70													
--	----	--	--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1. opanowanie zbierania wywiadu lekarskiego u pacjenta dorosłego
- C2. opanowanie techniki badania fizykalnego pacjenta dorosłego
- C3. nabycie umiejętności oceny stanu ogólnego, stanu przytomności i świadomości pacjenta
- C4. przyswojenie uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych najczęstszych chorób wewnętrznych
- C5. poznanie i zrozumienie przyczyn, objawów i zasad diagnozowania najczęstszych chorób wewnętrznych

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrąfi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	E.W1.	Student zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 02	E.W7.	Student zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 03	E.W23.	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka;	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 04	E.W9.	rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 05	E.W38	zna podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej;	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
U 01	E.U1.	Student przeprowadza pełny i ukierunkowany wywiad z pacjentem dorosłym	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	CK
U 02	E.U3.	Student przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	CK
U 03	E.U29	Potrąfi wykonać podstawowe procedury lekarskie: zmierzyć temperaturę ciała, zmierzyć w sposób nieinwazyjny ciśnienie tętnicze krwi,	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	CK
U 04	E.U7	Student ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	CK
U 05	E.U12	Student przeprowadza prostą diagnostykę różnicową najczęstszych objawów spotykanych w chorobach wewnętrznych	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	CK

** WY - wykład; **SE** - seminarium; **CA** - ćwiczenia audytorjne; **CN** - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); **CK** - ćwiczenia kliniczne; **CL** - ćwiczenia laboratoryjne; **CM** - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); **CS** - ćwiczenia w warunkach symulowanych; **LE** - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - **PP**; **WF** - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); **PZ** - praktyki zawodowe; **SK** - samokształcenie, **EL** - E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5.

Umiejętności: 5.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	100
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	35
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	135
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	6,5
Uwagi	
Treść zajęć:	
Wykłady	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia organizacyjne. Wywiad. 2. Badanie fizyczne. Objawy życiowe. 3. Badanie głowy i szyi. 4. Badanie płuc - część I (topografia klatki piersiowej, badanie palpacyjne, opukiwanie) 5. Badanie płuc - część II (osłuchiwanie). 6. Prześwietlenie klatki piersiowej - zasady badania. 7. Badania czynnościowe płuc część I. 8. Badania czynnościowe płuc część II. 9. Badanie serca - część I (inspekcja, badanie palpacyjne, opukiwanie) 10. Badanie serca - część II (osłuchiwanie; tony serca) 11. Badanie serca - część III (osłuchiwanie; szmery serca) 12. Zasady badania brzucha - część I (anatomia topograficzna, inspekcja, osłuchiwanie, perkusja i palpacja). 13. Badanie brzucha - część II (wątroba i woreczek żółciowy) 14. Badanie brzucha - część III (nerki, śledziona, jelita) 15. Badanie fizykalne żył i tętnic. 16. Niewydolność żylna kończyn dolnych i przewlekłe niedokrwienie kończyn dolnych. 17. Astma - rozpoznanie i postępowanie. Zaostrzenie astmy. 18. Przewlekła obturacyjna choroba płuc - rozpoznanie i postępowanie. 19. Rak płuca- rozpoznanie i postępowanie. 20. Zapalenie płuc - diagnostyka i postępowanie. 21. Odma opłucnowa, niedodma, płyn opłucnowy. 22. Dyslipidemie i miażdżyca. Choroba niedokrwienna serca i zawał mięśnia sercowego. 23. Nadciśnienie tętnicze. 24. Niewydolność serca. 25. Ostry brzuch. Ostre zapalenie otrzewnej. 26. Wrzód trawienny żołądka, rak żołądka. 27. Wrzodziejące zapalenie okrężnicy i choroba Leśniowskiego-Crohna. Rak jelita grubego. 28. Kamica nerkowa. Przewlekłe i ostre zapalenie nerek. Niewydolność nerek. 29. Liszaj rumieniowaty i reumatoidalne zapalenie stawów - główne choroby autoimmunologiczne. 30. Cukrzyca i choroby tarczycy.	
Seminaria	
Ćwiczenia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wywiad. Specyfika dla poszczególnych układów i organów. 2. Badanie fizyczne (parametry życiowe, ocena świadomości, skóra: sinica, żółtaczką, inne zmiany). Badanie głowy, szyi, i gruczołu tarczowego. Podstawowe badanie oka. 3. Badanie klatki piersiowej (inspekcja, typy klatki: pectus excavatum, klatka beczkowata, topografia). Opukiwanie klatki. Granice płuc, typowe nieprawidłowości (stłumienie, wypuk nadmiernie jawny) 4. Osłuchiwanie płuc. Szmery oddechowe prawidłowe (szmer pęcherzykowy, oskrzelowy, nieokreślony). Szmery	

- oddechowe dodatkowe (trzeszczenia, świsty, firczenia).
5. Spirometria. Wykonanie badania i podstawy interpretacji wyniku.
  6. Badanie serca, inspekcja, palpacja okolicy przedsercowej. Uderzenie koniuszkowe. Opukiwanie i granice serca. Tony serca, mechanizm powstawania. Osłuchiwanie zastawek serca. Rozszczepienie tonów serca. Tony serca dodatkowe. Rytm trojaczy, galop.
  7. Szmer serca – mechanizm powstawania. Szmer organiczne i funkcjonalne. Szmer rozkurczowe (stenoza mitralna, niedomykalność aortalna i.in.) i skurczowe (stenoza aortalna, niedomykalność mitralna i.in.). Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
  8. Badanie brzucha. Anatomia topograficzna, kwadranty i segmenty brzucha. Przyczyny powiększenia brzucha. Palpacja, auskultacja i perkusja brzucha. Badanie żołądka i dwunastnicy. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
  9. Badanie wątroby i pęcherzyka żółciowego. Przyczyny nieprawidłowości. Badanie trzustki. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
  10. Badanie nerek. Objaw Goldflama. Przyczyny powiększenie i przemieszczenia nerek. Badanie śledziony. Podstawy badania układu moczowo-płciowego. Badanie jelit i wyrostka robaczkowego. Ostry brzuch. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
  11. Badanie tętnic i żył kończyn górnych i dolnych. Objawy niewydolności żyłnej i tętnicznej. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
  12. Podsumowanie materiału dyskusja, ćwiczenia. Zaliczenie semestru.
  13. Astma – wywiad i objawy kliniczne. Badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  14. Przewlekła obturacyjna choroba płuc, objawy kliniczne, badanie fizyczne. Wywiad i prezentacja chorych.
  15. Zapalenie płuc. Zapalenie opłucnej. Odma opłucnowa. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  16. Guz płuca. Niedodma. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych. Diagnostyka różnicowa chorób płuc.
  17. Wrodzone i nabyte wady serca - objawy kliniczne, badanie fizyczne. Reumatyczne i bakteryjne zapalenie wsierdzia, zapalenie mięśnia serca, zapalenie osierdzia. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  18. Zawał mięśnia serca. Zaburzenia rytmu serca. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. EKG. Prezentacja chorych.
  19. Ostra i przewlekła niewydolność serca. Cor pulmonale. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  20. Wrzód trawienny żołądka i dwunastnicy. Zespół Zollinger-Ellison. Rak żołądka. Colitis ulcerosa. Leśniowski-Crohn disease. Rak jelita grubego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  21. Marskość wątroby i guzy wątroby. Cholelithiasis. Rodzaje żółtaczek. Ostry brzuch. Ostre zapalenie trzustki i wyrostka robaczkowego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  22. Pyelonephritis. Glomerulonephritis. Guzy nerki. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  23. Cukrzyca, nadczynność i niedoczynność tarczycy, inne najczęstsze choroby układu endokrynnego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
  24. Podsumowanie materiału dyskusja, ćwiczenia. Zaliczenie semestru.

Inne

Literatura podstawowa:

1. Bickley LS. Guide to physical examination and history taking.
2. Fauci, Braunwald, Kasper et al. Harrison's principles of internal medicine (17 edition)

Additional literature and other materials (no more than 3 items)

1. Schwartz, M.H. Textbook of Physical Diagnosis: History and Examination, 4th Edition. Philadelphia: W.B.

Saunders Company, 2002.

2. Cohen-Cole, S.A. The Medical Interview: The Three Function Approach, 2nd Edition. St. Louis: Mosby Year Book, 2000.

3. Sapira, J.D. The Art and Science of Bedside Diagnosis. Baltimore: Urban and Schwarzenberg, 1990.

4. Willms, J.L, Schneiderman, H., Algranati, P.S. Physical Diagnosis: Bedside Evaluation of Diagnosis and Function. Baltimore: Williams and Williams, 1994.

5. Judge, R.D., Zuidema, G.D., Fitzgerald, F.T. Clinical Diagnosis, 5th Edition. Boston: Little, Brown and Co., 1989.

6. Barker, L.R., Burton, J.R., Zieve, P.D. Principles of Ambulatory Medicine, 6th Edition. Baltimore: Williams and Wilkins, 2002.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych:

Komputer, rzutnik multimedialny, dostępność sali wykładowej, dostępność sal chorych

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Student jest zobowiązany przychodzić na zajęcia przygotowany z całości wcześniej przerobionego materiału oraz z materiału obowiązującego na bieżące ćwiczenie.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Warunki zaliczenia zajęć:

1. Obecność na 90% ćwiczeń
2. Opanowanie wiedzy w stopniu zadawalającym (co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi na zadawane pytania) z metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego w formie sprawdzianów cząstkowych,

Zasady dopuszczenia do egzaminu:

1. Zaliczenie zajęć.

Forma egzaminu:

1. Egzamin końcowy w formie testu. Wymagane udzielenie poprawnej odpowiedzi na co najmniej 60% zadanych pytań. Kryteria oceny poniżej.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	Poprawna odpowiedź na 85%-100% zadanych pytań , bardzo dobre opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, pełna znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Ponad dobra (4,5)	Poprawna odpowiedź na 80%-84% zadanych pytań , prawie pełne opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dobra znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Dobra (4,0)	Poprawna odpowiedź na 75%-79% zadanych pytań , dobre opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dobra znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Dość dobra (3,5)	Poprawna odpowiedź na 70%-74% zadanych pytań , opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Dostateczna (3,0)	Poprawna odpowiedź na ponad 60%-69% zadanych pytań , dostateczne opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dostateczna znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu

Bardzo dobra (5,0)	Poprawna odpowiedź na ponad 85%-100% zadanych pytań
Ponad dobra (4,5)	Poprawna odpowiedź na 80%-84% zadanych pytań
Dobra (4,0)	Poprawna odpowiedź na na 75%-79% zadanych pytań
Dość dobra (3,5)	Poprawna odpowiedź na 70%-74% zadanych pytań
Dostateczna (3,0)	Poprawna odpowiedź na ponad 60%-69% zadanych pytań

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii
Adres jednostki	Ul. Marii Skłodowskiej Curie 66, 50-369 Wrocław
Nr telefonu	71 7842521
E-mail	wl-20@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr n. med. Andrzej Obojski
Nr telefonu	71 7842283
E-mail	andrzej.obojski@umed.wroc.pl

<i>Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:</i>	<i>stopień/tytuł naukowy lub zawodowy</i>	<i>dziedzina naukowa</i>	<i>Wykonywany zawód</i>	<i>Forma prowadzenia zajęć</i>
Andrzej Obojski	Dr n.med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	wykłady, ćwiczenia
Wojciech Barg	Dr hab.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Anna Dor-Wojnarowska	Dr n.med	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Robert Pawłowicz	Dr n.med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Krzysztof Gomułka	Dr n.med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Magdalena Kosińska	Lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Marta Rosiek- Biegus	Lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Joanna Radzik-Zajac	Lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Justyna Maciejczek	Lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Karina Wrona	Lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

30.08.2019

Sylabus opracował(a)

Dr n. med. Andrzej Obojski

*Dr n. med. ANDRZEJ OBOJSKI
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista chorób płuc
alergolog 3719949*

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

*Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Wydział Lekarski
Pracownik ds. Studiów
Ankieta Wydział Lekarski
Wydział Lekarski im. Piastów Śląskich we Wrocławiu*

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I KLINIKA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH;.....
PNEUMONOLOGII I ALERGOLOGII

kierownik

dr hab. n. med. Wojciech Barg